

Edificis del carrer Major 119 i 121

Gelida

Ubicació

Comarca: Alt Penedès
Lloc/Adreça: Carrer Major, 119 i 121.
Alçada: 164

Coordenades:

Latitud: 41.441347069887
Longitud: 1.8608146905899
UTM Est (X): 404834
UTM Nord (Y): 4588379

Classificació

Número de fitxa 08091 - 312
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Contemporani Eclecticisme
Segle XIX - XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Actualment els dos edificis que requereixen una intervenció, com a mínim a la façana. Es desconeix l'estat estructural.
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dc., 05/06/2024 - 22:26

Descripció

Es tracta de dos edificis del tipus entre mitgeres de planta baixa i pis, malgrat que el núm. 121 és cantoner amb el carrer Sant Antoni. Les dues finques disposen d'un jardí davanter i es troben elevats per sobre el nivell del carrer. Per accedir-hi s'ha de pujar una petita graonada. La façana presenta una similitud pel que fa a la distribució d'obertures, però presenta diferències en l'estil decoratiu. Ambdues presenten la porta en un lateral de la planta baixa acompanyat de finestra rectangular. El pis també presenta dos balcons individuals amb barana de forja en cada cas. Els dos pisos disposen també de pati posterior.

El número 119, d'estil eclèctic presenta decoració floral en els guardapols que emmarquen portes i finestres. Les baranes dels balcons són lleugerament bombades, i presenta una cornisa amb tres mènsules i tres pilarets amb bola per decorar. El pati frontal amb tanca de forja, presenta uns pilarets amb un arc per enfil·lar algun tipus de vegetació.

El número 121, d'estil eclèctic també, presenta una decoració encara més senzilla, emmarcant portes i finestres amb un guardapols gairebé llis i lineal. Disposa d'un balcó corregut a les dues sortides del pis amb barana de forja. La cornisa superior només s'acompanya amb dos gerros als extrems que n'embelleixen la forma. Lateralment, disposa de tres finestres centrals sense cap element rellevant. Destaca la cantonada del pati davanter, amb el pilaret cantoner, amb una rajola ceràmica policromada de Sant Antoni de Pàdua a la cantonada i barana lateral de forja.

Història

Els dos edificis són de finals del segle XIX o primer terç del segle XX. En el número 121 hi figura una placa amb el nom de "Casal de Sant Antoni".

Seguint la primera onada de creixement urbà que va tenir lloc durant l'últim terç del segle XX, a Gelida es va reconèixer la necessitat d'expandir la trama urbana a mesura que els carrers històrics començaven a quedar superats. Al tombant de segle XX, es van planificar les urbanitzacions de nous carrers, com és el cas del carrer Mossèn Jaume Via. El 1900, és un moment de transformacions al carrer ben descrites per Rosselló (2011) qui documenta l'enginyer Ezequiel Porcel darrere el traçat del nou carrer de Sant Antoni.

L'eix dels carrers del Marquès de Gelida – Major - Pi és l'artèria principal del poble de Gelida, el qual s'havia bastit sobre l'antic camí de Sant Llorenç d'Hortons. Al seu voltant, es van anar constituint els edificis entre mitgeres, i alguns dels antics, es van substituir a finals del segle XIX i principis del XX per grans casals modernistes encara existents com si es tractés d'una espina de peix, tal com s'il·lustra a la ruta modernista de Gelida. El carrer Major, juntament amb els carrers del Marquès de Gelida i Pi es van nodrir de la incorporació de la població del creixement de les Papereres al segle XIX com del creixement demogràfic de la bonança de la Vinya. I al primer terç del segle XX van allotjar els nous edificis d'estils modernistes i eclèctics que substituïen els vells per allotjar les famílies de la pujança econòmica de la població i els nouvinguts atrets per l'estil de residència d'estiueig que es va promoure a la vila.

El carrer del Pi al tombant del segle XX encara era un carrer amb moltes mancances i gairebé sense pavimentar ni voreres. Tampoc les cases disposaven de canaleres desaiquant al carrer.

Bibliografia

CARAFÍ, Mercè (1998). *L'Abans. Recull gràfic de Gelida, 1890-1965*. Efadós Editorial.

RIUS, Jaume (coord.) (2011). *Gelida. Retrats d'un temps*. Andana Edicions.

ROVIRA, Montserrat (2018). "Les botigues de la meva infància. El comerç és vida". Programa Festa Major 2018. pp. 28-42.

BONCOMPTE, Conxita (2022). "Els plafons de santoral gelidencs: més enllà de la protecció divina". Programa de Festa Major 2022. pp. 84-91.

Enllaços d'interès:

[Programa de Festa Major 2022](#)

[Programa de Festa Major 2018](#)

